

داستان مرموز ترین ارز جهان

بیت کوین علیه بانک های مرکزی

قسمت اول

محدثه انبیانی - حالا دیگر کمتر کسی وجود دارد که اسم بیت کوین به گوشش نخورده باشد و دلش نخواهد به عنوان یک راه سرمایه‌گذاری از آن بیشتر بداند. این در حالی است که محتوای فارسی ساده و صحیح حال حاضر وب و شبکه‌های اجتماعی درباره بیت کوین غنی نیست و به دلیل همین شناخت‌اندک، ورود به این عرصه ممکن است افراد را دچار خسارت و کلاهبرداری کند. کوشیار عظیمیان، متخصص امور مالی، استارت‌آپ‌ها و بلاکچین در یک لایو اینستاگرامی به بحث درباره بیت کوین پرداخته است. طی سه شماره پیاپی خلاصه‌ای از مباحث این لایو را تقدیم می‌کنیم. در این قسمت درباره چرایی و چگونگی شکل‌گیری بیت کوین صحبت خواهیم کرد.

چند گام قبل تر از پیدایش بیت کوین

بیت کوین مثل پول، یک سیستم نقل و انتقال ارزش است. برای توضیح بیشتر به تاریخچه معاملات سری می‌زنیم. تاریخچه معاملات بشر به معاملات کالا به کالا برمی‌گردد. زمانی که به عنوان مثال در برابر سیب‌زمینی، پیاز دریافت می‌کردید. به مرور مردم متوجه شدند که این نوع معامله دارای ایرادات اساسی است. گاه نیاز یک طرف معامله چیزی نبود که طرف مقابل آن را داشته باشد یا در اکثر مواقع مشکل، نبود شاخص برای میزان معامله کالاهای مورد مبادله بود. آن چه اکنون قیمت‌گذاری نام دارد.

بنابراین بشر به این فکر افتاد که برای انجام معاملات، یک کالای مشترک ایجاد کند. مثل: طلا، نقره، صدف و... پول‌های اختراعی نظیر طلا، نقره و... دچار مشکلاتی نظیر

حمل و نقل دشوار، نگهداری سخت و غیر ایمن و... بودند. در نظر بگیرید مثلاً اگر می‌خواستید ساختمانی را بخرید، ناگزیر بودید حجم زیادی طلا و نقره را با خود حمل کنید. از همین رو بانک‌ها ایجاد شدند. شیوه کار بانک‌ها تا قبل از پیدایش اینترنت این بود که در قبال دارایی که در آن جاسپرده‌گذاری می‌کردید، برگه‌ای به شما می‌دادند که گواهی می‌کرد شما در آن جامقدار مشخصی اموال دارید و یا آن برگه می‌توانید معامله کنید. بعد از روی کار آمدن رایانه، داده‌ها به آن‌ها منتقل و بعد از آمدن اینترنت، خدمات بانکی متنوع‌تر شد. در هنگام انتقال پول به صورت اینترنتی شما در واقع به بانک پیام می‌دهید که از این حساب مبلغ مشخصی را به حساب دیگری منتقل کند. توجه داشته باشید به رغم این که شما به صورت اینترنتی مبلغی را جابه‌جایی کنید، باین حال پول شما هنوز همان پول واقعی است که در دنیا مبادله می‌شود. زمانی که پول جایگزین طلا و... شد، بانک مرکزی به وجود آمد. بانک‌های مرکزی وظیفه شکان این است که بگویند چه مقدار پول جدید چاپ شود، نرخ بهره را تعیین کند.

مشکل بانک مرکزی

بانک‌های مرکزی از نظر برخی، قدرتمندترین نهادهای دنیا هستند. مشکل بانک‌های مرکزی در سراسر دنیا، در همین جمله نهفته است. در نظر بگیرید که بانک مرکزی هر گاه عرضه پول را افزایش دهد، ثروت شما دچار افت قیمت می‌شود. مثلاً اگر ۱۰۰ کیلو سیب زمینی در انبار داشته باشید و بانک مرکزی عرضه پول را دو برابر کند تا دیروز اگر سرمایه خود را به پول تبدیل می‌کردید به اندازه

۱۰۰ کیلو سیب زمینی ارزش داشت، اما امروز به اندازه ۵۰ کیلو ارزش خواهد داشت. پس مشکل اصلی بانک مرکزی این است که ثروت شما تحت کنترل بانک مرکزی است. بعد از اینترنتی شدن بانک‌ها و قرار گرفتن رایانه به جای برگه‌های طولی قدیمی و با گسترش خدمات بانک‌داری اینترنتی، عده‌ای پیشنهاد دادند با حذف بانک‌ها، به جای آن‌ها یک رایانه مرکزی قرار دهیم. در این صورت همه هزینه‌هایی که بانک دارد حذف می‌شود و قدرت تاثیر گذاری بر ارزش پول نیز از بین می‌رود.

چالش قرار دادن یک رایانه مرکزی به جای حذف بانک‌ها

مشکلی که این جا پیش می‌آید، بحث سنترالیزیشن یا تمرکز هست. یعنی شما قدرت بانک داری همه دنیا را به یک رایانه می‌دهید و هر کسی که صاحب آن باشد صاحب این قدرت است. برای همین این ایده داده شد که پیام‌های برداشت و یاریز به حساب و... به جای این که برای یک رایانه فرستاده شود، برای تعداد زیادی رایانه در دنیا ارسال شود. بنابراین اگر خانه‌ای به قیمت یک میلیون دلار بخرید و به رایانه پیغام بدهید که یک میلیون دلار از حساب شما بردارد و به حساب فرد دیگری منتقل کند به تمام دنیا این موضوع را اعلام خواهید کرد، بنابراین همه دنیا شاهد این معامله هستند و نمی‌توان دروغ گفت. پس در این

شیوه مشکل نبود اعتماد حل می‌شود. این ایده شروع بیت کوین را رقم زد.

معضل مدیریت تراکنش‌ها توسط تعداد زیادی رایانه

این شیوه یک مشکل بزرگ به نام دابل اسپندینگ دارد. به عنوان مثال، در حالت عادی و فیزیکی شما برای خریدن یک کالای ۱۰۰ دلاری به فروشگاه مراجعه می‌کنید و با پرداخت ۱۰۰ دلار خرید را انجام می‌دهید، اما در شیوه‌ای که تعدادی رایانه بر تراکنش‌ها نظارت دارند، ممکن است شما چهار فروشگاه اینترنتی را باز کنید و در حالی که تنها ۱۰۰ دلار موجودی در حساب خود دارید؛ به صورت کاملاً همزمان برای خرید چهار کالای ۱۰۰ دلاری از این چهار سایت اقدام کنید. در صورت همزمانی عملیات خرید، هر کدام از فروشگاه‌ها با چک کردن حساب شما و دیدن ۱۰۰ دلار موجودی امکان خرید را می‌دهند. بنابراین پس از خرید، حساب شما منفی ۳۰۰ دلار است. یعنی در واقع سر سیستم کلاه گذاشته‌اید. هم اکنون و با شیوه تمرکز بانک‌ها، این مشکل رخ نمی‌دهد، زیرا بانک هر چهار درخواست را همزمان می‌بیند و یکی از آن‌ها را می‌پذیرد اما در دنیای تمرکز زدایی هر چند عدد رایانه هم که وجود داشته باشد، چون ترتیب نامشخص دارد. متمایز کردن مقدم بودن این چهار خرید همزمان برایش امکان پذیر نیست. هر کدام از این سیستم‌ها یک درخواست متفاوت را مقدم می‌داند.

ادامه دارد...

بازار سرمایه به فصل مجامع رسیده و سیر اخبار خوب و رکورد شکنی‌ها همچنان ادامه دارد

نسخه بورسی در فصل مجامع

کدام عامل، کدام سهم؟

هر کدام از عوامل فوق، برخی گروه‌ها و حتی برخی تک سهم‌ها را داغ کرده است. واقعیت این است که با وجود تداوم رشد بورس، بازار مثل نیمه اول بهار و برخی مقاطع در سال گذشته، یک دست رشد نمی‌کند و برای کسب سود باید به دنبال سهم‌ها یا گروه‌هایی بگردید که حداقل توسط یک عامل مثبت پشتیبانی شوند. در ادامه چند مورد را بررسی می‌کنیم. مثلاً خبر راه اندازی صندوق‌های دارا دوم و داراسوم، سهم‌های موجود در این صندوق‌ها را داغ کرده است. پالایشی‌ها مثال بارز این موضوع هستند. همچنین سهام شرکت‌های ملی مس، فولاد مبارکه، ایران خودرو و سایپا هم از همین محل پشتیبانی می‌شوند. البته بسیاری از این سهم‌ها، با عوامل دیگر هم پشتیبانی می‌شوند. سهم‌های پالایشی از رشد سود تسعیر ارز هم اثر مثبت گرفتند. ملی مس و مبارکه از رشد قابل توجه نرخ‌های جهانی، نرخ فروش در بورس کالا و رشد نرخ ارز نیمایی سود می‌برند. خودرو سازها هم از رشد قیمت‌های خاص (اصطلاحاً شرکت‌های dps محور) خبر خوبی است و باعث توجه به آن سهم‌ها شده است.

جواد غیاثی
تحلیل‌گر بورس

سهم‌های پالایشی از رشد سود تسعیر ارز هم اثر مثبت گرفتند. ملی مس و مبارکه از رشد قابل توجه نرخ‌های جهانی، نرخ فروش در بورس کالا و رشد نرخ ارز نیمایی هم سود می‌برند. خودرو سازها هم از رشد قیمت‌های داخلی، افزایش تقاضا و احتمال اخذ رتبه‌بیشتر در قیمت‌ها از شورای رقابت سود می‌برند

تایر و برخی دارویی‌ها در انتظار کسب مجوز افزایش قیمت هستند. بانکی‌ها که قبلاً به خاطر عرضه صندوق‌های یکم مورد توجه قرار گرفتند و رشد قابل توجهی را ثبت کردند، اکنون هم (با شدت کمتر) مورد توجه هستند. یک دلیل آن شرایط رو به بهبود و افزایش سوددهی است و دلیل دیگر امکان شناسایی سود پایدار و تکرار پذیر از تسعیر نرخ ارز. بانک ملت در این خصوص بیش از همه مورد توجه است.

در فصل مجامع چه کنیم؟

در فصل مجامع خرید سهام شرکت‌هایی که سود تقسیمی (DPS) بالایی دارند توصیه می‌شود. البته باید هم سود محقق شده بالا و هم سیاست تقسیم سود مناسب داشته باشند. افرادی که در تاریخ برگزاری مجمع عمومی سالانه سهامدار هستند، از سود تقسیمی بهره می‌برند. این سود معمولاً تا چند ماه بعد از برگزاری مجمع قابل دریافت می‌شود. بعد از مجمع قیمت سهم به اندازه سود تقسیمی کاهش می‌یابد. مثلاً اگر سهم فولاد مبارکه در قیمت ۱۱۰۰ تومان به مجمع برود و در مجمع ۱۰۰ تومان سود تقسیم شود، قیمت بازگشایی ۱۰۰۰ تومان خواهد بود. اما نکته مهم

چند نکته حاشیه‌ای در خصوص فصل مجامع

یک نکته مهم این که از رفتن به مجمع با تعداد سهام کم خودداری کنید. متأسفانه پرداخت متمرکز سود از طریق سجام هنوز عملیاتی نشده است. در این شرایط شما برای دریافت سود عمدتاً باید به بانک مراجعه کنید. اگر تعداد سهم کم باشد ممکن است سود تقسیمی آن قدر کم باشد که حوصله در دسر تقد کردن آن را نداشته باشید. هم اکنون بسیاری منتقد این شرایط پرداخت سود هستند. نکته دیگر در خصوص سهام عدالت است که از ۳۶ شرکت کوچک و بزرگ بورسی تشکیل شده و کسانی که مدیریت تشکیل مستقیم را انتخاب کرده‌اند، از این پس باید خودشان برای دریافت سود به تفکیک سهم اقدام کنند. یعنی ممکن است لازم باشد برای دریافت سود در مجموع ۲۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومانی، ۳۶ مرحله به بانک‌های مختلف مراجعه کنید! بنابراین شاید بد نباشد که برخی سهم‌های کوچک و ضعیف‌تر را بفروشید و سرمایه خود را در یک سبد مشکل از پنج تا هفت شرکت با ویژگی‌های بالا متمرکز کنید و با این سبد به مجمع بروید.

این است که سهم‌های سودده و بنیادی، مخصوصاً در روند صعودی بازار، معمولاً این کاهش قیمت را بسیار زود جبران می‌کنند. بنابراین افراد سهامدار هم از سود تقسیمی منفعت می‌برند و هم قیمت سهم‌شان مجدداً رشد می‌کند. در این خصوص، اگر چه رشد قیمت‌ها باعث شده که نسبت سود تقسیمی به کل قیمت کاهش یابد اما همچنان نمادهایی هستند که علاوه بر موارد قبلی، از نزدیکی به مجمع هم نفع می‌برند. سهم‌های بزرگ فلزی معدنی، برخی پتروشیمی‌ها (مثل نوری و پارس و متانول سازان و آمونیاکی‌ها) از این دسته‌اند. این سهم‌ها، هم از رشد نرخ‌های جهانی و دلار نفع می‌برند و هم نسبت قیمت به درآمد نسبتاً معقول و عمدتاً سیاست تقسیم سود مناسبی دارند. به نظر می‌رسد که یک نسخه خوب برای فصل مجامع، سبکی است که حداقل ۳۰ درصد آن از این سهم‌ها تشکیل شده باشد. اگر سهم‌هایی را انتخاب کنید که همزمان در صندوق دولتی بعدی هم هستند، ریسک کمتر می‌شود. در کنار این‌ها می‌توان از گروه خودرو و بانک و گروه‌هایی که افزایش سرمایه هم دارند، انتخاب‌هایی داشت و یک سبد نسبتاً مطمئن متشکل از پنج تا هفت نماد متنوع تشکیل داد.